

Verantwoording groepsrisico behorende bij de toelichting van het bestemmingsplan “Gasleiding Oostgrens gemeente Roermond”

Externe veiligheid

1. Inleiding

NV Gasunie is voornemens een ondergrondse transportleiding voor aardgas aan te leggen van Odiliapeel naar Schinnen. De aanleg maakt onderdeel uit van het Noord-Zuidproject. Dit project heeft tot doel de gastransportcapaciteit in Nederland te vergroten. Het traject Odiliapeel-Schinnen doet over een afstand van circa 6500 meter de gemeente Roermond aan. Het Roermondse traject begint bij de gemeentegrens met Beesel en eindigt bij de gemeentegrens met Roerdalen. Het Roermondse traject wordt verder in dit document aangeduid met plangebied.

Het plangebied is gelegen in verschillende bestemmingsplannen. Van noord naar zuid ligt het tracé in de volgende bestemmingsplannen:

- 'Bestemmingsplan Buitengebied Swalmen, vastgesteld door de gemeenteraad van Roermond op 11 april 2005 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg op 26 oktober 2006.
- 'Bestemmingsplan Buitengebied Asenray', vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Roermond in september 1993 en goedgekeurd door Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg op 11 april 1995.

De gasleiding wordt in de gemeente Roermond gebundeld met bestaande leidingen. De gronden waar de reeds aanwezige gasleidingen zijn gelegen hebben de deelbestemming 'Leidingen' en 'Leidingenstrook'. De nieuwe leiding wordt deels buiten deze bestemming aangelegd. Het gebruik van de gronden buiten de als 'Leidingen' en 'Leidingenstrook' voor de aanleg van een gastransportleiding is strijdig met de bestemmingen buiten de leidingzone. De aanleg van de nieuwe aardgasleiding is derhalve niet mogelijk binnen de vigerende bestemmingsplannen op het tracé. De aardgasleiding kan wel gerealiseerd worden met behulp van een nieuw bestemmingsplan voor de betreffende gronden binnen het tracé.

In het kader van de besluitvorming over deze nieuwe ontwikkeling dient in de toelichting behorende bij het bestemmingsplan onder andere aandacht geschonken te worden aan de milieuaspecten bodem, luchtkwaliteit, geluid, duurzaamheid en externe veiligheid. Verder dient in dit verband een expliciete verantwoording over het aanwezige groepsrisico (GR) vanwege de aan te leggen aardgastransportleiding gegeven te worden.

Het plangebied en directe omgeving zijn agrarisch van aard, maar er worden ook enkele bos- en natuurgebieden aangedaan, waaronder bijvoorbeeld het Swalmdal. In de directe nabijheid is weinig bebouwing gelegen.

2. Wettelijke basis

Het transport van aardgas door een ondergrondse leiding brengt een extern veiligheidsrisico voor de omgeving met zich mee. Door de ontwikkeling van het plangebied nabij bovenstaande bebouwing verandert de omvang van het groepsrisico.

Het externe veiligheidsbeleid voor het vervoer van gevaarlijke stoffen door buisleidingen is gebaseerd op het Besluit externe veiligheid buisleiding (Bevb) dat op 1 januari 2011 in werking is getreden. Bij de uitwerking en toepassing van de risiconormen is zoveel mogelijk aangesloten bij het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi 2004). Ook de lijst van kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten is overgenomen uit het Bevi.

Het Bevb bevat regels voor de exploitant, regels voor de gemeenten over het opnemen van buisleidingen in bestemmingsplannen en regels voor het melden van ongewone voorvallen. Op basis van het Bevb is het voor gemeenten verplicht om bij de vaststelling van een bestemmingsplan, op basis waarvan de aanleg van een buisleiding mogelijk is, de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico (PR) in acht te nemen en het groepsrisico (GR) te verantwoorden.

3. Situatie plangebied

Door Gasunie is een kwantitatieve risicotoetsing voor het tracé Odiliapeel-Schinnen uitgevoerd. De risicostudie is conform de in opdracht van de Nederlandse overheid opgestelde richtlijnen voor kwantitatieve risicoanalyses uitgevoerd met het programma Carola. In de berekeningen is gebruik gemaakt van de bevolkingsdatabase van RIVM en de berekeningen zijn uitgevoerd conform de met RIVM overeengekomen en door VROM geaccepteerde rekenmethodologie. Tevens is rekening gehouden met de thans voorziene ruimtelijke ontwikkelingen langs het tracé. Uit de Kwantitatieve Risicotoetsing blijkt dat voor het traject binnen de gemeente Roermond de aan te leggen aardgasleiding geen plaatsgebonden risicocontour heeft. In deze Kwantitatieve Risicotoetsing zijn tevens het invloedsgebied en de 100%-letaliteitsafstand aangegeven. De 100% letaliteitsafstand voor de leiding bedraagt circa 220 meter, het invloedsgebied van de leiding is 580 meter. Uit de uitgevoerde berekeningen blijkt dat de hoogte van het groepsrisico onder de oriëntatiewaarde blijft. De hoogste waarde van het groepsrisico op het tracé in de gemeente Roermond bedraagt 0,08 maal de oriënterende waarde

4. Verantwoordingsplicht groepsrisico

In het 'handboek buisleiding in bestemmingsplannen' zijn richtlijnen verwoord met betrekking tot het verantwoorden van het groepsrisico. Afhankelijk van de ruimtelijke situatie en de geconstateerde risico's is een beperkte of een volledige verantwoording van het groepsrisico van toepassing. Een beperkte verantwoording is mogelijk indien de oriëntatiewaarde van het groepsrisico niet wordt overschreden. Uit het gestelde in de vorige paragraaf blijkt dat het groepsrisico kleiner is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde van het groepsrisico.

Het bevoegd gezag (de gemeenteraad als het bestuursorgaan dat het bestemmingsplan vaststelt) is verplicht het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord in de gelegenheid te stellen om een advies uit te brengen over de mogelijkheden tot bestrijding en beperking van rampen en de zelfredzaamheid van personen in het plangebied.

Het bevoegd gezag dient uiteindelijk te beoordelen of de toename van het GR al dan niet op basis van de aanvullend te treffen maatregelen, kan worden verantwoord.

Om een beeld te vormen van de invloed van de aanleg van de gasleiding op de hoogte van het groepsrisico zijn er in het kader van het Milieueffectrapport risicoberekeningen uitgevoerd. Uit deze berekeningen blijkt het volgende:

- het groepsrisico neemt toe als gevolg van de voorgenomen aanleg van de hogedruk - aardgastransportleiding;

- de oriënterende waarde wordt zowel in de huidige situatie als in de toekomstige situatie niet overschreden.
- de hoogste waarde van het groepsrisico op het tracé in de gemeente Roermond bedraagt 0,08 maal de oriënterende waarde.

5. Visie externe veiligheid Roermond

Op 10 juni 2010 heeft de gemeenteraad van Roermond de Visie externe Veiligheid Roermond (verder kortweg Visie) vastgesteld. De Visie bestaat uit 3 delen. In deel A wordt de huidige situatie in kaart gebracht. In deel B worden de ambities en visie weergegeven, die richting geven aan het proces van optimalisatie van de veiligheid binnen de gemeente. In deel C zijn de planologische kaders voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen weergegeven alsmede het kader voor het uitvoeringsprogramma.

6. Advies bestuur Veiligheidsregio Limburg Noord

6.1 Inleiding

Op 18 oktober 2011 is het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord gevraagd om advies uit te brengen in het kader van de Wet ruimtelijke ordening.

Bij brief van 16 maart 2012, kenmerk RBBUIT - 122374 heeft het bestuur van de Veiligheidsregio Limburg Noord advies uitgebracht met betrekking tot het voorontwerp bestemmingsplan. Het advies is gegeven op basis van artikel 12, lid 2 van het Besluit externe veiligheid buisleidingen.

Het advies is gebaseerd op de volgende gegevens:

- Concept Ruimtelijke onderbouwing Aardgastransportleiding Odiliapeel-Schinnen Deeltraject gemeente Roermond, 6 oktober 2011;
- Kwantitatieve Risicotoetsing tracé Odiliapeel-Schinnen, 17 februari 2011;
- MER Aanleg aardgastransportleiding Odiliapeel – Schinnen, Gasunie Eindrapport 2 maart 2009;
- Brief N.V. Nederlandse Gasunie d.d. 18 april 2011 (ontvangen via email op 18 april 2011), kenmerk TL 11.0455 m.b.t. Aanvullende vragen externe veiligheid

Bij de totstandkoming van het advies is gebruik gemaakt van de Visie externe veiligheid Roermond, die reeds eerder aan de Veiligheidsregio Limburg Noord is toegezonden. De Visie externe veiligheid Roermond is op 10 juni 2010 door de gemeenteraad van Roermond vastgesteld.

6.2 Analyse

De aan te leggen hogedruk aardgastransportleiding is een risicobron voor de omgeving.

In het advies van de Veiligheidsregio Limburg Noord zijn de volgende relevante ongevalsscenario's in ogenschouw genomen:

- meest geloofwaardige scenario
Er ontstaat een lek van 50 mm in de buisleiding, waardoor het gas kan uittreden. De gemiddelde bronsterkte is afhankelijk van leidingdiameter en druk.
- worst case scenario
Guilotinebreuk. Het gas ontsteekt en er treedt een flashfire (steekvlam een zeer snelle verbranding van de gaswolk) op gevolgd door een flare (fakkelbrand)

6.3 Risicoreducerende maatregelen

6.3.1 Kansreducerende maatregelen

In het ontwerpbestemmingsplan is aangegeven dat Gasunie het beleid heeft de leiding zodanig te ontwerpen dat de 10^{-6} -contour voor het plaatsgebonden risico op de leiding ligt. De kans op een incident met een buisleiding is voornamelijk aanwezig als er graafwerkzaamheden zijn in de nabijheid van deze leiding. Om de kans op een ongeval verder te beperken kunnen bij buisleidingen onderstaande bronmaatregelen getroffen worden.

- Aanbrengen signaleringslinten
Signaleringslinten aanbrengen boven de leiding, zodat aannemers tijdig gewaarschuwd worden als ze in de directe nabijheid van een leiding aan het graven zijn.
- Gronddekking vergroten
De gronddekking vergroten, zodat een leiding minder snel geraakt wordt bij werkzaamheden op het maaiveld
- Betonmatten
De leiding afschermen met betonmatten zodat de leiding fysiek afgeschermd worden.

Het betreft relatief eenvoudig te treffen maatregelen die in samenwerking met de Gasunie getroffen kunnen worden.

Uit de brief van de N.V. Nederlandse Gasunie d.d. 18 april 2011 blijkt dat de volgende (extra) maatregelen getroffen worden om de kans op een ongeval verder te beperken:

- Als een zodanige wanddikte (bij de geplande diepteligging) zou zijn gekozen dat de PR 10^{-6} per jaar contour net binnen de belemmeringenstrook blijft, zou die wanddikte 14,1 millimeter bedragen. De toegepaste wanddikte is minimaal 15,9 mm en in gebiedsklassen 3 en 4 zelfs 18,7 en 22,7 mm.
- Als een zodanige diepteligging (bij de geplande wanddikten) zou zijn gekozen dat de PR 10^{-6} per jaar contour net binnen de belemmeringenstrook blijft, zou die diepteligging 0,6 meter bedragen. De toegepaste diepteligging is minimaal 1,25 meter.
- Als een zodanige wanddikte (bij de geplande diepteligging) zou zijn gekozen dat het groepsrisico precies de oriëntatiewaarde raakt op de locatie met de hoogste bevolkingsconcentratie (in de QRA is dat in de sectie KR-172 t/m KR-190) dan zou die wanddikte 20,8 mm bedragen. De ter plaatse toegepaste wanddikte is 22,7 mm.
- Als een zodanige diepteligging (bij de geplande wanddikten) zou zijn gekozen dat het groepsrisico precies de oriëntatiewaarde raakt op de locatie met de hoogste bevolkingsconcentratie dan zou de diepteligging slechts 1,0 meter behoeven te zijn. De toegepaste diepteligging is minimaal 1,25 meter.

Deze maatregelen worden voldoende geacht om de kans op een ongeval zoveel mogelijk te beperken.

- Belemmeringenstrook
Op grond van artikel 14, eerste lid van het Bevb, dient in het bestemmingsplan een belemmeringenstrook te worden vastgelegd met een breedte van ten minste 5 meter aan weerszijden van de buisleiding. Op grond van het tweede lid van artikel 14, bevatten de regels voor die strook in elk geval:
 - geen nieuwe bestemmingen die het oprichten van bouwwerken toestaan;
 - een vergunningstelsel als bedoeld in artikel 3.3 van de Wro, voor werken of werkzaamheden die van invloed zijn op de integriteit en werking van de buisleiding, niet zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten.

Het (ontwerp) bestemmingsplan voorziet reeds in deze regels.

6.3.2 Effectreducerende maatregelen

Effectreducerende maatregelen bestaan met name uit het creëren van een zo groot mogelijke afstand tussen de risicobron en de omliggende bebouwing. Hoe groter de afstand hoe beperkter de effecten

Aangezien het leidingtracé feitelijk al vast ligt, is het in deze fase van het planproces niet mogelijk effectreducerende maatregelen te treffen

6.4 Voorbereiding op bestrijding en beperking omvang van een ramp of zwaar ongeval

6.4.1 Bereikbaarheid

Bestrijding van incidenten met gevaarlijke stoffen vindt plaats bij de risicobron zélf.

De bereikbaarheid van de risicobron is dan ook cruciaal. De risicobron moet vanuit minimaal 2 onafhankelijke windrichtingen benaderbaar zijn. Het leidingtracé loopt gedeeltelijk door gebieden die niet onder alle omstandigheden goed bereikbaar zijn. De bereikbaarheid van de gasleiding voor hulpdiensten is hiermee niet voor alle plaatsen gegarandeerd.

Binnen een afstand van 580 meter vanaf de gasleiding is tevens gevaar voor secundaire branden. Binnen deze afstand zijn met name meerdere verspreid liggende agrarische bedrijven gelegen. Uit de risicokaart blijkt dat binnen 580 m vanaf de gasleiding enkele kwetsbare objecten (o.a. Herberg De Bos) aanwezig zijn. Ook ligt binnen de 100% letaliteitsafstand een openlucht zwembad (Zwembad De Bosberg).

6.4.2 Bluswatervoorzieningen

Het blussen van een gasbrand zoals hier beschreven is niet mogelijk. De gasbrand wordt bestreden door de gasleiding in te blokken (gastoevoer af te sluiten) en te wachten tot de gasdruk is weggevallen.

Om secundaire branden te kunnen bestrijden is het van belang dat ter plaatse van bedrijven en woningen voldoende bluswater aanwezig is om te voorkomen dat een incident escaleert en om secundaire branden te blussen.

Over het algemeen is in het buitengebied onvoldoende bluswater (aantal putten en capaciteit) beschikbaar om een grote brand snel te bestrijden.

6.4.3 Opkomsttijd

In artikel 3.2.1, eerste lid van het Besluit veiligheidsregio's zijn gewenste opkomsttijden voor de brandweer opgenomen. Deze opkomsttijden zijn afhankelijk van het soort object. Op grond van de Besluit veiligheidsregio's kan het bestuur van de veiligheidsregio voor bepaalde locaties andere opkomsttijden vaststellen.

De aardgastransportleiding doorsnijdt de gemeente Roermond van noord naar zuid en loopt op korte afstand van de landsgrens. Een berekening van de opkomsttijden naar alle langs het gehele traject gelegen (beperkt) kwetsbare objecten is niet uitgevoerd.

Op 18 november 2011 heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord het Dekkingsplan brandweer Limburg-Noord 2012 vastgesteld. Uit het dekkingsplan blijkt dat de opkomsttijd voor het betreffende gebied maximaal 15 minuten bedraagt.

6.4.4. Hulpverleningscapaciteit

Voor de rampenbestrijding is het van belang dat de hulpvraag en hulpaanbod met elkaar in evenwicht zijn. Door de hulpvraag te vergelijken met de operationele capaciteit (hulpaanbod) ontstaat een beeld van de eventuele knelpunten in de voorbereiding op de bestrijding van rampen. De operationele capaciteit in de regio volgt uit de toepassing van de systematiek van de Leidraad Operationele

Prestaties. Hieruit blijkt dat het hulpverleningsniveau van de hulpverleningsdiensten in de regio Limburg Noord ontoereikend is om te voldoen aan een hulpvraag groter dan Maatramp III. Het betreft hier met name de beschikbare capaciteit voor het behandelen en afvoeren van slachtoffers in het eerste uur na de ramp of zwaar ongeval.

Daarom heeft de Raad van de regio Noord- en Midden-Limburg op 15 april 2004 voor de risicobeheersing in de regio de volgende beleidslijn vastgesteld:

1. Het beperken van risico's van zeer grote rampen door ongevallen met brandbare en explosieve stoffen door het voeren van een actief pro-actiebeleid tot Maatramp III.
2. Het beperken van risico's van zeer grote rampen door ongevallen met giftige stoffen door het voeren van een actief pro-actiebeleid tot Maatramp III.

Aangezien de leiding een groot gedeelte van de gemeente Roermond doorsnijdt is het niet doenlijk om voor iedere locatie nabij de leiding conform de slachtofferberekeningsmethode uit de Handreiking Verantwoorde brandweeradvisering een inschatting te maken van het totaal aantal mogelijke slachtoffers bij een ongeval met gevaarlijke stoffen. Zowel binnen de 100% letaliteitzone als binnen de 1% letaliteitzone zijn een aantal (beperkt) kwetsbare objecten aanwezig. Het betreft hier met name verspreid liggende agrarische bedrijven. Binnen de 1% letaliteitsafstand bevinden zich met uitzondering van Zwembad De Bosberg voor zover bekend geen grote bevolkingsconcentraties. Indien in de nabijheid van Zwembad De Bosberg een gaswolkontsteking plaatsvindt, dient rekening gehouden te worden met een hogere hulpvraag (meer slachtoffers) dan de beschikbare hulpverleningscapaciteit aankan. Voor de rest van het leidingtracé wordt in geval van een gaswolkontsteking slechts een beperkt aantal dodelijke slachtoffers verwacht alsmede gewonden die binnen één uur medische hulp nodig hebben. Dit aanbod aan slachtoffers kan met de beschikbare hulpverleningscapaciteit worden verwerkt.

6.5 Zelfredzaamheid

6.5.1 Zelfredzaamheidstrategie

De zelfredzaamheidstrategie voor een gaswolkexplosie is afhankelijk van de afstand ten opzichte van de risicobron.

Tabel: Zelfredzaamheidstrategie gaswolkexplosie

Zone	Handelingsperspectief
100% letaal	Dodelijk voor alle aanwezige. Enige handelingsperspectief is vluchten.
10% letaal	Gewonden en doden. De handelingsperspectieven zijn schuilen of vluchten.
1% letaal	Aantal gewonden en mogelijk doden maar voornamelijk licht gewonden (T3): de handelingsperspectieven zijn schuilen of vluchten.

6.5.2 Zelfredzaamheid binnen het plangebied

In de omgeving van de transportleiding bevinden zich diverse soorten objecten. De zelfredzaamheid van de bewoners en/of de bezoekers van de objecten wordt binnen het effectgebied kwalitatief beoordeeld. Opgemerkt wordt dat dit een subjectieve beoordeling is.

Het blijkt dat bij het beschreven scenario de personen in de directe omgeving slechts beperkt in staat zullen zijn om zich in geval van een incident in veiligheid te brengen. Vanwege de beperkte gevaarsinschattingmogelijkheden voor burgers lopen personen in genoemde objecten extra gevaar. Om die reden zou het wenselijk zijn om binnen het 1% letaliteitsgebied geen (nieuwe) kwetsbare objecten meer toe te staan. Gelet op de grootte van dit gebied (580 m aan weerszijde van de leiding) wordt dit niet haalbaar geacht, en wordt het advies beperkt tot het 100% letaliteitsgebied (220 m aan weerszijde van de leiding).

Advies m.b.t. zelfredzaamheid

Geadviseerd wordt om binnen het 100% letaliteitsgebied (220 m aan weerszijde van de gasleiding) geen nieuwe kwetsbare objecten toe te staan met verminderd zelfredzame personen (zoals scholen, kinderdagverblijven of opvang voor gehandicapten).

Het voorgaande is in overeenstemming met de Beleidsvisie externe veiligheid Roermond, waarin de ambitie is opgenomen om nieuwe functies, waarbij extra kwetsbare groepen betrokken zijn, niet binnen 200 meter van grotere "transportroutes" te plaatsen.

Tevens wordt geadviseerd om terughoudend te zijn met nieuwvestiging van andere kwetsbare objecten binnen dit gebied en bij ruimtelijke besluiten expliciet de noodzaak van de vestiging op de betreffende locatie in de verantwoording van het groepsrisico mee te nemen.

De hiervoor genoemde (ruimtelijke) uitgangspunten kunnen niet middels het bestemmingsplan voor het leidingtracé geregeld worden. In plaats daarvan kan worden overwogen om deze uitgangspunten vast te leggen in de betreffende bestemmingplannen.

Opgemerkt wordt dat uit de Risicokaart blijkt dat de nieuwe hogedruk aardgastransportleiding wordt gelegd binnen het bestaande leidingtracé. In dit tracé is reeds een gasleiding aanwezig waarvan de 10^{-6} -risicocontour voor het plaatsgebonden risico is gelegen op 180 meter aan weerszijde van de leiding. Binnen dit gebied mogen geen nieuwe kwetsbare objecten worden gerealiseerd en beperkt kwetsbare objecten alleen na een expliciete bestuurlijke besluitvorming.

6.5.3 Alarmeringsmogelijkheden

Op basis van de WRZO hebben gemeenten onder andere de taak om bij een (dreigende) crisis de bevolking te waarschuwen en te alarmeren. Het waarschuwingssysteem (WAS) is een instrument voor het lokale bestuur om de bevolking bij een (dreigend) acuut gevaar te waarschuwen. Het bestaat uit een landelijk net van sirenes die selectief kunnen worden bediend vanuit de alarmcentrale van de Regionale Brandweer. De bevolking wordt geacht om bij het afgaan van de sirene naar binnen te gaan, deuren en ramen te sluiten en de radio of tv aan te zetten. De sirene zal daarom met name ingezet worden bij toxische scenario's, waarbij schuilen de juiste zelfredzame strategie is. Bij ongevallen met brandbare en/of explosieve stoffen is vluchten veelal de juiste zelfredzaamheidstrategie. De sirene zal in dit geval niet gebruikt worden.

6.5.4 Vluchtmogelijkheden

In het kader van zelfredzaamheid is het van belang dat personen van het gevaar weg kunnen vluchten. Het scenario zal zich in de praktijk zeer snel voltrekken. Vluchten uit het effectgebied zal in de praktijk niet of nauwelijks mogelijk zijn. Alleen voor aanwezigen aan de rand van het effectgebied is vluchten (achteraf) nog een handelingsperspectief.

6.5.5 Ontwerputgangspunten

Geadviseerd wordt om bij de realisatie van nieuwe objecten binnen het effectgebied van de gasleiding de onderstaande ontwerputgangspunten te hanteren. Opgemerkt wordt dat het vooralsnog niet mogelijk is om het effect van de maatregelen mee te laten wegen in een groepsrisicoberekening. In het kader van deze procedure is het niet mogelijk deze uitgangspunten juridisch af te dwingen. Alleen

via een goede communicatie over de risico's kan gestimuleerd worden dat bij nieuwbouw hiermee rekening gehouden wordt.

Ontwerpuitgangspunten scenario falen gasleiding

Tot 220 meter van de gasleiding

- Blinde gevels, uitgezonderd de gevel(s) aan de niet-risicozijde(n), of
- Beperken glasoppervlak aan risicozijde(n);
- Beglazing aan gebouwen zodanig uitvoeren zodat scherfwerking wordt voorkomen (klasse P2A conform EN 356), ruiten geplaatst in kitsponning;
- Gevel (incl. beglazing en kozijnen) zodanig uitvoeren dat deze tenminste 30 minuten brandwerend is conform NEN 6069, uitgezonderd de gevel aan de niet-risicozijde(n);
- Onbrandbare gevelbekleding conform brandvoortplantingsklasse 2 zoals gesteld in NEN 6065, uitgezonderd de gevel aan de niet-risicozijde(n);
- Vluchtmogelijkheden van de bron af situeren;
- Geen verblijfsruimten met grote persoonsdichtheden (klasse B1 en B2 conform tabel 1 artikel 1.1 Bouwbesluit) of verminderd zelfredzame personen aan de risicozijde van het pand situeren.

6.5.6 Beleid "Contourennota externe veiligheid" en impacttool

Op 17 december 2010 is door het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Limburg-Noord de "Contourennota externe veiligheid" vastgesteld. Hiermee wordt het voor bestuurders eenvoudiger om nut en noodzaak van maatregelen uit het advies van de Veiligheidsregio Limburg-Noord af te wegen bij ruimtelijke ontwikkelingen en milieuvergunningsprocedures. Gedachtegang achter de Contourennota externe veiligheid is dat niet alleen doden en gewonden bestuurlijk relevant zijn maar ook economische schade, maatschappelijke onrust of verminderde bereikbaarheid bij een incident met gevaarlijke stoffen. Deze worden met de impacttool in beeld gebracht. Al deze informatie kan het bestuur meenemen in de verantwoording van het groepsrisico.

Impacttool

Om de impact in beeld te brengen is in samenwerking met vertegenwoordigers van de brandweer, GHOR en politie en vertegenwoordigers van diverse gemeenten uit deze regio, een "impacttool" ontwikkeld. De impacttool geeft kwalitatief inzicht in de impact van een incident met gevaarlijke stoffen. Daarnaast geeft de impacttool ook inzicht in mogelijke maatregelen om de impact te voorkomen en/of te beperken.

Toepassen impacttool

Geadviseerd wordt om bij de afweging van de door de Veiligheidsregio Limburg-Noord geadviseerde maatregelen gebruik te maken van de impacttool.

7 Standpunt van de gemeente Roermond met betrekking tot de uitvoerbaarheid van het advies van de Veiligheidsregio Limburg Noord

7.1 Analyse

Er wordt ingestemd met de beschreven scenario's.

7.2 Kansreducerende maatregelen

In het bestemmingsplan zijn regels opgenomen waardoor het niet mogelijk is om binnen de belemmeringstrook van de gasleiding nieuwe bestemmingen te situeren die het oprichten van bouwwerken toestaan. Bovendien is een vergunningenstelsel opgenomen als bedoeld in artikel 3.3 van de Wro, voor werken of werkzaamheden die van invloed zijn op de integriteit en werking van de

buisleiding, niet zijnde graafwerkzaamheden als bedoeld in de Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten.

Gasunie heeft in een schrijven van 18 april 2011 aangegeven diverse maatregelen te treffen die de kans op een ongeval verder beperken. De aangegeven maatregelen worden voldoende geacht om de kans op een ongeval zoveel mogelijk te beperken.

7.3 Effectreducerende maatregelen

De effectreducerende maatregelen bestaan uit het creëren van een zo groot mogelijke afstand tussen de gasleiding en de omliggende bebouwing. Bij een grotere afstand worden de effecten van een calamiteit beperkt. Het tracé van de leiding ligt al vast. Derhalve is het niet mogelijk om nog een grote afstand te creëren.

7.4 Bereikbaarheid

De leiding loopt deels door gebieden die niet onder alle omstandigheden goed bereikbaar zijn. Het is echter om diverse redenen (financieel, landschappelijke inpasbaarheid en dergelijke) niet wenselijk om alle plaatsen goed bereikbaar te houden voor de hulpdiensten.

7.5 Bluswatervoorzieningen

Brandweer Roermond is momenteel bezig met het in kaart brengen van de bluswatercapaciteit binnen de gemeente Roermond. Het onderzoek richt zich met name op de bluswatercapaciteit bij bedrijfsterreinen en aaneengesloten woongebieden. Aan de hand van de resultaten van dit onderzoek zal er een afweging gemaakt worden over het al dan niet uitbreiden van de bluswatercapaciteit. Een verder onderzoek naar de bluswatercapaciteit in het buitengebied wordt niet noodzakelijk geacht gelet op het mogelijke rampscenario en de kans daarop. Het scenario dat zich kan voordoen is dat er een lek in de leiding ontstaat waardoor er onder hoge druk aardgas ontsnapt dat vervolgens kan ontsteken. Als gevolg hiervan kan een explosie optreden en een fakkelbrand met intense hittestraling ontstaan. De gasbrand is niet te blussen. Deze kan alleen bestreden worden door de gasleiding in te blokken en te wachten tot de gasdruk is weggefallen. Blussen is alleen zinvol bij eventuele secundaire branden. Gelet op het voorgaande wegen de hoge kosten voor het aanleggen van eventuele extra bluswatervoorzieningen in het buitengebied niet op tegen de baten.

7.6 Hulpverleningscapaciteit

De hulpverleningscapaciteit in de nabijheid van het leidingtracé is in zijn algemeenheid voldoende. Alleen als zich in de directe nabijheid van Zwembad De Bosberg bij een zomerse “topdag” een calamiteit met de gasleiding voordoet dan overstijgt de hogere hulpvraag de beschikbare hulpverleningscapaciteit. Het is echter om met name financiële redenen niet haalbaar om voor dit specifieke geval de hulpverleningscapaciteit drastisch uit te breiden.

7.7 Opkomsttijd

Het gestelde met betrekking tot de opkomsttijd wordt voor kennisgeving aangenomen.

7.8 Zelfredzaamheid

Op basis van het definitieve bestemmingsplan voor de nieuwe aardgasleiding kunnen geen nieuwe extra kwetsbare objecten worden opgericht binnen de 100% letaliteitscontour (220 meter aan weerszijden van de leiding) van de gasleiding. In bestemmingsplannen die zich uitstrekken tot over de 100% letaliteitscontour van de gasleiding zullen regels opgenomen worden met het verbod tot oprichten van extra kwetsbare objecten binnen voornoemde contour. In de Visie externe veiligheid Roermond is de ambitie uitgesproken om extra kwetsbare groepen niet te situeren binnen 200 meter van grote “transportroutes”.

Onder extra kwetsbare objecten wordt verstaan basisscholen, ziekenhuizen, kinderdagverblijven, verzorgingstehuizen en andere functies waar groepen verminderd zelfredzame personen verblijven, die zichzelf in geval van een calamiteit niet of minder goed in veiligheid kunnen brengen.

7.9 Vluchtmogelijkheden

Van het beschrevene over de vluchtmogelijkheden is kennisgenomen.

7.10 Ontwerputgangspunten

De geadviseerde maatregelen ter verbetering van de zelfredzaamheid zijn in overeenstemming met de Visie externe veiligheid Roermond. Overigens speelt het advies m.b.t. de bouwkundige maatregelen feitelijk pas bij latere ontwikkelingen die nu in het bestemmingsplan voor het leidingtracé nog niet aan de orde zijn.

7.11 Toepassen impacttool

Bij de afweging van de door de Veiligheidsregio Limburg-Noord geadviseerde maatregelen zal gebruik worden gemaakt van de impacttool.

8. Overwegingen in het kader van het afwegingsproces voor de verantwoording

In het afwegingsproces betreffende de verantwoordingsplicht voor het groepsrisico zijn de volgende overwegingen betrokken:

- de grenswaarde voor het plaatsgebonden risico (PR 10^{-6} -contour) als gevolg van het transport van aardgas door de aan te leggen hogedruk aardgastransportleiding wordt niet overschreden;
- door de aanleg van de hogedruk aardgastransportleiding neemt de hoogte van het groepsrisico toe;
- de hoogste waarde van het groepsrisico op het tracé in de gemeente Roermond bedraagt 0,08 maal de oriënterende waarde;
- het bepaalde in de door de gemeenteraad vastgestelde Visie externe veiligheid Roermond;
- er worden ruimtelijke beperkingen opgelegd om vestiging van extra kwetsbare objecten in het 100% letaliteitsgebied te voorkomen;
- de Gasunie treft maatregelen om de kans op een ongeval zoveel mogelijk te beperken;
- in dit bestemmingsplan en overige bestemmingsplannen die zich uitstrekken tot over het 100% letaliteitsgebied van deze gasleiding wordt de bevoegdheid van Burgemeester en Wethouders opgenomen om bij aanvragen voor een omgevingsvergunning nadere eisen te stellen ten aanzien van de waarborging van de brandveiligheid, rampenbestrijding en zelfredzaamheid van personen.

9. Conclusie

Er wordt voldaan aan het beleid omtrent externe veiligheid bij buisleidingen. De PR-contour ligt binnen de belemmeringsstrook van de gasleiding.

Als gevolg van de aanleg van de transportleiding voor aardgas neemt het groepsrisico toe. Het groepsrisico blijft ruimschoots onder de oriënterende waarde.

Alles overwegende wordt geconcludeerd dat het verantwoord is om de aanleg van de hogedruk aardgastransportleiding mogelijk te maken. Het restrisico is in dit geval onder deze omstandigheden, de gemaakte overwegingen en afgezet tegen een breder kader aanvaardbaar.

De leiding wordt voor toekomstige ontwikkelingen beschermd doordat deze de dubbelbestemming Leiding – Gas heeft gekregen inclusief een belemmeringenstrook van 5 meter aan weerszijden van de leiding.

Roermond, 26 maart 2012